

PAASTUAEG ON ENESESSE VAATAMISE AEG

Ülle Reimann

Oleme kirikuaastas jõudnud suurde paastuaega, mis algas 26. veebruaril tuhkapäevaga ja kestab nii nagu alati 40 päeva, kuni ülestõusmispühadeni. Sel talvel on olnud Eestimaal ilm, mida on raske talveks nimetada. Meieni jõuavad teated, et ka mujal pole lood paremad. Nii mitmeski olukorras ei jää üle muud, kui lihtsalt palvetada. Seepärast sooviksin keskenduda vähem toiduainetest loobumisele ning rohkem sügavamale vaimulikule elule. Paastu ajal soovitatakse sügavamalt enesesse vaadata, mis aitab eraldada olulist ebaolulisest, palves otsida meelearandust, lugeda tavalisest rohkem piiblit ja vaimulikku kirjandust ning teadlikult teistele head teha. Kindlaid reegleid selleks pole antud, kuid millestki loobumine oma igapäevaelus on seejuures kuidagi iseenesestmõistetav – kasvõi selleks, et teha ruumi iseenese vaimulikuks kasvuks. Muul ajal kipuvad kohustused ja muud tegevused kohe selle ruumi täitma.

Paastumine pole minu jaoks kunagi olnud eesmärk omaette. Paljudes piibli kirjakohtades on räägitud palvest ja paastumisest koos. Nii palvetamise kui ka paastumise kohta on Jeesus öelnud Matteuse evangeeliumi Mäejutluses, et seda tuleb teha inimeste eest varjatult, nii et ainult taevane Isa seda teab.

Üks momente on kindlasti Kristuse kutse osadusse Jumalaga, mis võib tabada, nii nagu see juhtus Paulusega Damaskuse teel. Ap 9:9 on kirjutatud: „Ja kolm päeva oli ta pime, ei sünninud ega joonud“. Niisugustel hetkedel palvetab inimene loomulikult väga tugevalt ja paast toetab muutusi, mis toimuvad meelearanduse protsessis. Kas oled tundnud, et palvest üksi jääb väheks, et on vaja veel sügavamale minna ja ka paastuda, et mingit olukorda muuta või taastada? Mina olen küll.

Huvitav on kiigata korraks ka naabri aeda. Oleme harjunud sellega, et ortodoksi kirikus kehtivad kindlad toitumisreeglid paastu ajal. Eesmärk ei ole aga mitte üksnes tervislikult toituda teatud aja vältel.

Juhtusin lugema EAÕK Hiiumaa koguduste preester Abraham Tõlpti artiklit õigeusu õpetusest, mis rääkis suurest paastust kui suurest harjutusest ehk askeesist. Tsiteerin mõningaid mõtteid: „Suur paast on endasse süüvimise, enda südamekambrisse vaatamise aeg. See on enda patule, tõele otsavaatamine. Enamasti me pelgame seda ... me pelgame neid hingekambri ... määrdunud aknaid, mis ei lase Jumala Valgusel – tema Armu Väel sinna paista ja meie hinge valgustada ... Meil on vaja vabaneda kõigest, mis lahutab meid Jumalast ja selleks on meile antud paast ja palve... Pühad isad on öelnud, et see, kes on näinud oma pattu, on suurem sellest, kes äratab ellu surnuid.“

Kas saab veel paremini kirjeldada meelearandust?

Olen kuulnud inimesi ütlemas, et nad tahavad elada tavalise inimese elu, ning sukelduvad maistesse tegevustesse, et ainult mitte seista tegelikkuse ees oma südames. Neil on valus sisimas endale otsa vaadata ja näha ennast nii, nagu oled. See ongi väga raske. Kuid korra sellel toimuda laskmine võib avada ukSED, mis viivad meie elu muutusteni. Samas on see igapäev võimetus astuda vastu Jumala armule, Jumala lapseks olemise tegelikkusele, mis on täidetud sügava rõõmu ja rahuga. Igaüks võib avastada, et pärast niisugust sügavat palveelut on midagi muutunud ning vahet ei soovigi minna tagasi kõikide tegevuste juurde, mis enne tundusid vajalikud ja loomulikud.

Suure paastu ajal saame ennast ette valmistada, et võiksime minna vastu ülestõusmises peituvale Jumala valgusele ning kogeksime Jumala armu iseendas, oma elus ja enda ümber, ja – miks mitte – muuta kogu maailma, sest seesmiselt on see Jumala Armu vägi ja talle pole miski võimatu.

Foto: Jaana Maria Unga